מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מקור החג, מנהגיו ומשמעותו
- להרחיב אוצר מילים הקשור לקהילת ביתא ישראל ולחג הסיגד
- לתרגל דקדוק: הווה, יחיד ורבים ומילות יחס מתוך הטקסט

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא

- 1. ב – ענווה והשתחוות לפני אלוהים
- 2. ד – השילוב בין התבוננות פנימית לשמחה קהילתית
- 3. ד – כי ההר סימל את הר סיני
- 4. ד – ענווה וחרטה
- 5. א – להוביל את התפילה ולהסביר את האורית
- 6. ד – על ידע, אמונה ותקווה משותפת
- 7. ב – על טיילת הצופה אל נוף העיר
- 8. א – שהגעגועים שלה אינם רק שלה

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כך נכתב בטקסט
- 2. לא נכון – אחרי הצום יש סעודה, שירה וריקודים
- 3. לא נכון – האורית כתובה בגעז
- 4. נכון – כתוב בטקסט במפורש
- 5. נכון – כך מתואר בטקסט
- 6. לא נכון – סיגד הוא חג רשמי ורבים מצטרפים אליו

חלק ג' – השלימו את המשפט

- 1. השתחוות
- 2. חשבון נפש
- 3. עזרא ונחמיה
- 4. סיני
- 5. געז
- 6. עושר
- 7. זהותה
- 8. גשר

חלק ד' – התאמת מילים ומושגים

- 1 – ב (מנהיגים דתיים של הקהילה)
- 2 – ג (ספר התורה של הקהילה)
- 3 – ד (שפה עתיקה של תפילה וכתבי קודש)
- 4 – ו (שפת היומיום)
- 5 – א (געגוע חזק לירושלים)
- 6 – ה (מקום ההתכנסות בירושלים היום)

חלק ה' – דקדוק: הווה מתאים לנושא

- 1. א – עונה
- 2. א – מחדשים
- 3. ב – מתגעגעת
- 4. ג – מובילים
- 5. א – צופה
- 6. ב – חוגגות

חלק ו' – כתיבה: מה למדתי על סיגד

- 1. התלמיד יזכיר: מועד החג (כ״ט בחשון), מקור השם (השתחוות), תפקיד הקסים, הצום והסעודה המשותפת, והשילוב בין התבוננות פנימית לשמחה קהילתית
- 2. תשובה אישית המתייחסת לרעיון הגשר בין שתי תרבויות או שפות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- השתחוות/סגידה לפני אלוהים
- מנהיגים דתיים שמובילים תפילה ומתרגמים את האורית
- שמירה על זהות וחיזוק הקהילה לאורך הדורות

טיפים להפעלה:

- אפשר להשמיע את ההקראה לפני קריאה עצמאית, בעיקר לתלמידים חדשים
- כדאי לחזור על מילות היחס ועל צורות הרבים המיוחדות (דורות, אבנים) בעל פה לפני התרגול הכתוב
- לפריט הכתיבה האישי אפשר לאפשר שיתוף בזוגות לפני כתיבה יחידנית

דף תרגול: חג הסיגד

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל קריאה והבנה על חג הסיגד, חג מרכזי של יהודי אתיופיה, ונתח מילים ומבנים לשוניים מתוך הטקסט.

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה רעיון טמון בשם "סיגד"?

א) מסע ארוך בדרכים ב) ענווה והשתחוות לפני אלוהים ג) שמחת הקציר ד) חגיגת שנה חדשה

2. מה מיוחד בחג לפי הטקסט?

א) חוגגים אותו רק בבית ב) הוא רק יום של צום ג) אין בו תפילה

ד) השילוב בין התבוננות פנימית לשמחה קהילתית

3. מדוע עלו על הר גבוה, לפי המסורת?

א) כי היה קריר יותר ב) כדי לראות את הכפר ג) כי שם היה השוק ד) כי ההר סימל את הר סיני

4. מה סימלה האבן שנשאו על הראש?

א) כוח וגבורה ב) עושר ג) שמחה ד) ענווה וחרטה

5. מה היה תפקיד הקסים?

א) להוביל את התפילה ולהסביר את האורית ב) לבנות את הבמה ג) לנגן בחגיגה

ד) לבשל את הסעודה

6. על מה נשענה מנהיגות הקסים?

א) על מזל ב) על כוח ג) על עושר ד) על ידע, אמונה ותקווה משותפת

7. איפה מתאספים היום בסיגד בירושלים?

א) במוזיאון ב) על טיילת הצופה אל נוף העיר ג) בנמל ד) בכיכר העירייה

8. מה הבינה נעמה כשעמדה על הטיילת?

א) שהגעגועים שלה אינם רק שלה ב) שעברית קלה ג) שעליה לחזור למקום שבאה ממנו

ד) שאין לה חברים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	סיגד חל חמישים יום אחרי יום הכיפורים.	☐	☐
2	החג כולו עצוב ואין בו שמחה.	☐	☐
3	האורית כתובה בעברית.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	הקסים תרגמו את הדברים לאמהרית כדי שהקהל יבין.	☐	☐
5	העולים נהגו ללבוש בגדים לבנים כסימן לטהרה.	☐	☐
6	היום סיגד הוא חג לא רשמי שרק יחידים חוגגים.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. שם החג לקוח מן השורש שפירושו _____ או סגידה.

2. סיגד הוא יום של צום, תפילה ו _____ .

3. לפי המסורת, החג נקשר לחידוש הברית בימי _____ .

4. ההר סימל את הר _____ , שעליו ניתנה התורה.

5. האורית כתובה בשפת _____ , שפה עתיקה של תפילה.

6. מנהיגות הקסים לא נשענה על כוח או על _____ .

7. הכיסופים לירושלים חיזקו את הקהילה ושמרו על _____ .

8. נעמה מקווה שהגעגועים שלה יהיו _____ בין הישן לחדש.

4 חלק ד' – התאמת מילים ומושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קסים	___	**א.** געגוע חזק לירושלים
2. אורית	___	**ב.** מנהיגים דתיים של הקהילה
3. געז	___	**ג.** ספר התורה של הקהילה
4. אמהרית	___	**ד.** שפה עתיקה של תפילה וכתבי קודש
5. כיסופים	___	**ה.** מקום ההתכנסות בירושלים היום
6. טיילת	___	**ו.** שפת היומיום

5 חלק ה' – דקדוק: הווה מתאים לנושא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. הקהל ___ אחרי הקסים.

א) עונה ב) עונות ג) עונים ד) עונות

2. בני הקהילה ___ את הברית מדי שנה.

א) מחדשים ב) מחדשת ג) מחדש ד) מחדשות

3. נעמה ___ לשפה שבה חלמה.

א) מתגעגע ב) מתגעגעת ג) מתגעגעים ד) מתגעגעות

4. הקסים ___ את התפילה על הטיילת.

א) מובילות ב) מוביל ג) מובילים ד) מובילה

5. הטיילת ___ אל נוף העיר.

א) צופה ב) צופים ג) צופות ד) צופה

6. המשפחות ___ יחד אחרי הטקס.

א) חוגגים ב) חוגגות ג) חוגג ד) חוגגת

6 חלק ו' – כתיבה: מה למדתי על סיגד

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה (5-6 משפטים): מהו חג הסיגד, מתי חוגגים אותו, ומה מיוחד בשילוב בין הרצינות לשמחה בחג?

2. נעמה כותבת שכל מילה חדשה בעברית היא עוד אבן בגשר שלה. כתבו 3-4 משפטים על חוויה דומה שלכם או של מישהו שאתם מכירים.

כרטיס יציאה

מהו מקור השם 'סיגד'?

מי הם הקסים ומה תפקידם בחג?

מה מסמלים הכיסופים לירושלים עבור הקהילה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀